

واکسیناسیون در ایران

اسناد آبله کوبی ایرانیان در آغاز قرن چهاردهم

ایرانیان قرن ۱۴ را با تلقیح واکسن آبله آغاز کردند. اسناد موجود در آرشیو ملی ایران نامه‌نگاری مقامات دولتی برای آبله‌کوبی را نشان می‌دهد. نامه آرژور میلسپو، رئیس کل مالیه در اردیبهشت ۱۳۰۵ صراحتاً تأکید می‌کند که «خدمت آبله‌کوبی در تمام مملکت مجانی است و اطباء حق مطالبه وجهی از اشخاص ندارند.» در مرداد سال ۱۳۰۵ وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه به مدیران مدارس ابلاغ کرد که «از محصلین جدید در موقع ورود به مدرسه تصدیق آبله‌کوبی بخواهید.» سال ۱۳۰۵ صحنه کل مملکتی وظایف آبله‌کوب سیار و ثابت را تعیین و مقرر کرد «لازم است آبله‌کوبان ثابت هفته‌ای یک روز معین برای تلقیح عمومی اختصاص داده و بوسیله اعلان اهالی را مطلع نمایند. آبله‌کوبان حق ندارند به هیچ عنوان حق الزحمه از تلقیح‌شدگان مطالبه و دریافت دارند.» در هشتم مهرماه ۱۳۱۱ «نظامنامه اساسی آبله‌کوبی مجانی» توسط وزارت داخله (صحنه کل مملکتی) منتشر شد که «چهار بار کوبیدن آبله از ولادت تا بیست و یک سالگی» را الزامی اعلام کرد و با تکرار تأکید بر مجانی بودن آبله‌کوبی و مطالبه تصدیق‌نامه تلقیح شاگردان توسط روسای مدارس، کلیه ادارات دولتی را مکلف کرد در موقع استخدام مستخدم جدید تصدیق آخرین دفعه تلقیح را از داوطلب مطالبه کنند. هیات وزرا در جلسه ششم مهر ۱۳۱۱ به پیشنهاد وزارت داخله، در قالب یک نظامنامه، آبله‌کوبی مجانی را با اشاره به موارد حقوقی و قانونی همچون وظایف افراد، آبله‌کوب‌ها، مدیران مدرسه‌ها و ادارات دولتی، تصویب کرد. آرشیو ملی ایران (معاونت اسناد کتابخانه ملی) با شروع فاز دوم واکسیناسیون کرونا در سال پایانی قرن چهاردهم، اسناد مربوط به واکسیناسیون آبله در اوایل قرن را منتشر می‌کند.

